

AKTYWNA POLITYKA PRZEMYSŁOWA, CZYLI KONIEC Z SHORTTERMIZMEM

Rekomendujemy:

1. Rozpoczęcie prac nad strategią rozwoju polskiego przemysłu, obejmującą nie tylko segment największych przedsiębiorstw, ale również segment przedsiębiorstw średniej wielkości, w tym rodzinnych.
2. Rozpoczęcie prac nad stworzeniem mechanizmu koordynacji działań oraz wykorzystanie synergii w zakresie realizacji polityki rozwoju przemysłu między Ministerstwem Skarbu Państwa, Ministerstwem Gospodarki, Agencją Rozwoju Przemysłu SA, Bankiem Gospodarstwa Krajowego, Polskimi Inwestycjami Rozwojowymi SA oraz KUKI.
3. Rozpoczęcie prac nad znalezieniem optymalnego mechanizmu rozwoju rynku funduszy *private equity*, zwłaszcza w segmencie funduszy wzrostowych o średniej kapitalizacji.
4. Aktywne działania na rzecz ograniczenia zjawiska shorttermizmu w polskiej gospodarce i na krajowym rynku kapitałowym, w tym m.in.:
 - wprowadzenie rozwiązań regulacyjnych i podatkowych zachęcających inwestorów instytucjonalnych do długoterminowego utrzymywania aktywów w portfelu,
 - przestrzeganie zasad dobrych praktyk w zakresie oceniania i wynagradzania kierownictwa spółek o znaczeniu strategicznym.

Uzasadnienie

Polska gospodarka wymaga reindustrializacji i innowacji. To nowe wyzwanie po okresie transformacji, umożliwiające poprawę pozycji konkurencyjnej kraju w perspektywie światowej. Trudno sprostać temu wyzwaniu w warunkach **narastającego zjawiska shorttermizmu, polegającego na koncentracji decydentów na działaniach i celach krótkookresowych**. Przyczyny tego globalnego trendu są złożone i wynikają głównie ze zmian mechanizmu funkcjonowania rynków kapitałowych, kryzysu zaufania, a także ze zmian związanych

z rozwojem nowych technologii. W rezultacie zarządzający spółkami publicznymi znajdują się pod presją inwestorów zorientowanych na wyniki krótkookresowe spółek kapitałowych. Zarządzanie wartością pada ofiarą celów krótkoterminowych. Shorttermizm prowadzi do:

- zaniedbania inwestycji,
- zaniedbania kapitału ludzkiego,
- rotacji zarządów niepodporządkowujących się krótkoterminowym oczekiwaniom inwestorów.

Z drugiej strony, rozwój nowoczesnego i innowacyjnego przemysłu jest jednym z najważniejszych elementów budowy strategii długoterminowego, trwałego wzrostu gospodarczego. Wyjście z pułapki średniego rozwoju

i awans cywilizacyjny naszego kraju i możliwe są jedynie dzięki rozwojowi firm tworzących produkty o wysokiej wartości dodanej, które będą miały silną pozycję na rynkach międzynarodowych. Postulat ten dotyczy zarówno dużych, jak i średnich przedsiębiorstw przemysłowych. Przykłady krajów najlepiej rozwiniętych pokazują, iż duża część wartości dodanej w produkcji przemysłowej zorientowanej na rynki krajowe, jak i eksportowe jest wytwarzana przez przedsiębiorstwa średniej wielkości, wyspecjalizowane w swoich niszach na poziomie globalnym.

Rola takich liderów jest wielowymiarowa, przy czym należy podkreślić przede wszystkim następujące kwestie:

1. Zaawansowane technologicznie produkty w dużym stopniu budują swoją konkurencyjność na czynnikach pozapłacowych, co pozwala generować wyższe wynagrodzenia dla pracowników zaangażowanych w ich wytworzenie, a docelowo podnosi poziom zamożności całego społeczeństwa.
2. Obecność zaawansowanych technologicznie polskich produktów na rynkach międzynarodowych otwiera dostęp do tych rynków wielu innym podmiotom. Nowoczesne firmy eksportowe można więc porównać do gospodarczych ambasadorów Polski.
3. Nowoczesne projekty przemysłowe wiążą się z dłuższymi i większymi nakładami inwestycyjnymi – buduje to trwalszą obecność inwestora w polskiej przestrzeni gospodarczej i wywiera pozytywny wpływ na środowisko lokalne i regionalne.

W polskiej gospodarce istnieją następujące podmioty gospodarcze i administracyjne, realizujące politykę rozwojową państwa również w obszarze przemysłu: Ministerstwo Skarbu Państwa, Ministerstwo Gospodarki, Agencja Rozwoju Przemysłu, Bank Gospodarstwa Krajowego, Polskie Inwestycje Rozwojowe SA. Dodatkowo należy wymienić NCBiR, KFK oraz PARP jako instytucje zaangażowane w finansowanie projektów typu *venture* (działalność taką zaczęła również prowadzić ARP), która czasami może dotyczyć finalnie przedsiębiorstw przemysłowych. Istotną rolę w polityce reindustrializacji może odegrać KUKI poprzez gwarancje dla eksporterów, szczególnie na rynkach „podwyższonego ryzyka”. Obecnie jednak **brakuje strategii państwa w stosunku całego sektora przemysłu. Odpowiedni dokument powinien powstać,**

a wymienione instytucje powinny być włączone w realizację zawartych w nim postanowień. Na poziomie strategicznym dokument taki pomógłby w koordynacji działań między wymienionymi instytucjami. Na poziomie operacyjnym wskazywałby na liczne potencjalne obszary synergii między nimi – zarówno organizacyjne, jak i kapitałowe.

Wymienione wyżej instytucje mogłyby również włączyć się w rozwój rynku kapitałowego w segmencie wynikający z potrzeb finansowych związanych z realizacją strategii uprzemysłowienia. Obecnie należy zwrócić uwagę przede wszystkim na konieczność rozwoju rynku pozagiełdowego funduszy typu *private equity*, zwłaszcza w segmencie funduszy wzrostowych oraz ukierunkowanych na przemysł. Fundusze te mają szczególną rolę do odegrania w finansowaniu wzrostu przedsiębiorstw przemysłowych średniej wielkości,

dla których rynek publiczny może być realną opcją dopiero w przyszłości.